

ASPECTE FISCALE

1. Impozitarea cheltuielilor aferente transportului si alimentatiei angajatilor

Luind in considerare multiple probleme cu care se confrunta contribuabilii la impozitarea cheltuielilor (la nivel de angajatori si angajati) aferente alimentatiei angajatilor, precum si a celor aferente transportului angajatilor la serviciu / de la serviciu, este binevenita si recomandabila ajustarea cit mai urgenta a legislatiei fiscale (inclusiv la nivelul Hotararii de Guvern), astfel incit cheltuielile suportate de contribuabili sub forma de prestare a serviciilor de transport / asigurare cu masa – sa fie deductibile pentru angajatori si neimpozabile pentru angajați.

[\(Avizul AmCham\)](#)

2. Perfectarea actelor de achizitie la procurarea materiei prime agricole de la persoane fizice

Exista necesitatea urgenta de a solutiona problema majora de ordin fiscal cu care se confrunta companiile din Moldova in cazul achizițiilor de la persoane fizice a productiei de fitotehnie si horticultura in forma naturala (materia prima agricola). Problemele date constatate pe piața de achiziție a materiei prime agricole aduc repercusiuni majore asupra industriei prelucrătoare și industriei exportatoare de produse agricole din Moldova. La moment, in baza art 20 "Sursele de venit neimpozabile", lit. y) al Codului Fiscal, în venitul brut nu se includ veniturile obținute de persoanele fizice de la livrarea producției din fitotehnie și horticultură în formă naturală și a producției din zootehnie în formă naturală, în masă vie și sacrificată. Prin urmare, Codul Fiscal prevede că sumele obținute de persoane fizice în urma livrării producției din fitotehnie și horticultură în formă naturală reprezintă sume total neimpozabile, din care nu se reține impozitul la sursa de plată. În același timp legislația în vigoare permite achitățile nelimitate în numerar pentru procurarea materiei prime agricole. La procurarea de la persoane fizice a produselor nominalizate drept document de proveniență servește act de achiziție a mărfurilor. Având în vedere faptul că agentul economic achiziționar este în imposibilitate de a aprecia dacă persoana fizică care predă marfa este proprietarul acesteia și dacă informațiile transmise si documentate in actul de achizitie sunt veridice, agentul economic este nevoit să prezume corectitudinea datelor prezentate. De asemenea, agentul economic, neavând mecanisme de a verifica autenticitatea semnăturilor aplicate pe actele de achiziții, este nevoit să prezume veridicitatea semnăturilor aplicate. Deși companiile respectă legislația fiscală în vigoare privind neimpozitarea achizițiilor de materia prima agricola de la persoane fizice, precum și proceduri privind documentarea acestor operațiuni în baza actelor de achiziție, acestea se confruntă cu probleme majore în ultima perioadă de timp datorită controalelor mai aspre din partea autorităților fiscale. Avind refuzul persoanelor fizice de a recunoaste (chiar daca veniturile sunt neimpozabile) livrarea materiei prime, inspectorii fiscali revin cu controale fiscale repetate la procesatori și aplică sancțiuni considerabile pentru presupusă falsificare a documentelor de proveniență a mărfurilor. Respectiv, procedura de procurare a materiei prime agricole urmeaza sa fie imbunatatita, astfel incit procesatorii sa nu fie supuși, în permanență, riscului sancționării și controalelor aspre din partea organelor fiscale.

[\(Avizul AmCham\)](#)

3. Anularea registrului general electronic al facturilor fiscale

Registrul general electronic al facturilor fiscale iit prin art 118¹ al Codului Fiscal– reprezinta cel mai controversat concept fiscal din ultimii 3-5 ani. Fiecare platitor TVA a resimtit efecte negative ale acestui registru, atit la depunerea efortului considerabil administrativ de conformare, cit si la procesul de sanctionare la care este supus. In opinia noastra doar excluderea acestui registru va permite revenirea la administrarea fiscala previzibila si justa.

[\(Avizul AmCham\)](#)

4. Liberalizarea eliberării actelor de stricta evidența (cu exceptia facturilor fiscale)

Anterior actele de stricta evidenta se eliberau de catre Editura Statistica si contribuabilii nu au intimpinat careva greutate la procurarea actelor de stricta evidenta (foaia de parcurs, bon de plata, act de achizitie, etc.). Odata cu trecerea acestor competente catre Inspectoratul Fiscal – procedura s-a complicat semnificativ, iar agenti economici

stau în rânduri ore întregi atât în cadrul procesului de acordare a dreptului la acte de strictă evidență, cât și la eliberarea lor. Procedura instituită de Inspectoratul Fiscal este nejustificată și necesită să fie liberalizată, astfel cum anterior se practica de Editura Statistică.

5. Restituirea TVA de la bugetul de stat

Procedura de restituire a TVA în ultima perioadă de timp a fost foarte anevoioasă, agenții economici fiind deseori în imposibilitatea de a restitui TVA în decurs de ani de zile, chiar dacă Codul Fiscal prevede restituirea TVA în decurs de 45 zile. Având în vedere importanța restituirii TVA pentru susținerea creșterii economice, propunem revizuirea/simplificarea practică a mecanismului de restituire, precum și micșorarea listei documentelor ce se cer la restituirea TVA, întrucât mai multe documente din această listă sunt nejustificate.

6. Publicarea / revizuirea / oficializarea tuturor ordinelor interne ale Inspectoratului Fiscal și Serviciului Vamal

În practică agenți economici se confruntă cu ordine interne ale acestor autorități care instituie anumite cerințe de documentare / administrare. Asemenea reguli, nefiind publicate și neavând suport legal, sunt ilegale, însă din păcate produc efecte asupra contribuabililor. Având în vedere dificultăți înregistrate la capitolul administrarea fiscală / vamală, se cere o revizuire profundă a tuturor actelor interne ale acestor organe.

ASPECTE DE REGLEMENTARE A RELAȚIILOR DE MUNCĂ

7. Promovarea cât mai rapidă a legii cu privire la exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri

Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a elaborat proiectul legii cu privire la exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri. Această lege prevede o modalitate de reglementare simplificată a relațiilor de muncă între patroni și angajați care prestează lucrări temporare necalificate cu caracter ocazional. AmCham Moldova salută inițiativa MMPSF și încurajează Guvernul să susțină și să promoveze acest proiect de lege.

[\(Avizul AmCham\)](#)

8. Necesitatea imperativă de implicare a Guvernului, în special a Ministerului Economiei și a conducerii Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei în facilitarea unui proces eficient de negociere asupra modificării Codului Muncii

Problema majoră a economiei naționale la ziua de astăzi este lipsa acută a forței de muncă. Din cauza unui cadru legislativ învechit costurile de gestionare a personalului sunt foarte mari, iar Moldova devine tot mai puțin competitivă pe plan regional pentru atragerea investițiilor străine. De mai mult de doi ani AmCham Moldova este antrenată în procesul de negocieri asupra modificării Codului Muncii, care este foarte anevoios și nerezultativ pentru mediul de afaceri.

Implicarea Ministerului Economiei este imperativă pentru a face procesul de negocieri mai eficient și rezultativ.

ASPECTE VAMALE

9. Recunoașterea mutuală UE-RM (sau unilaterală de RM) al statutului de agent economic autorizat /transportator de încredere

La momentul actual, nu există mecanisme prin care Moldova să recunoască statutul de agent economic autorizat din UE. Astfel, companiile cu investiții străine, plasate în Moldova, care doresc să aplice pentru obținerea statutului de agent economic credibil conform Regulamentului cu privire la procedurile simplificate de vamuire, dar efectuează transportarea mărfurilor prin intermediul unui agent economic autorizat din UE, nu pot avea acces la procedurile simplificate de vamuire.

În condițiile aspirațiilor de integrare europeană și în vederea eficientizării traficului internațional de mărfuri și mijloace de transport se impune instituirea unui mecanism prin care să se efectueze recunoașterea mutuală (sau unilaterală de către RM) a statutului de agent economic autorizat. Transportatorii care au statut de încredere în România și în spațiul UE să poată beneficia de accesul prioritar la toate formalitățile de frontieră, totodată fiind scutiți de procedurile de scanare și control fizic detaliat. În acest mod ar putea fi instituit un coridor verde transfrontalier pentru transportatorii credibili și tranzacțiile de import/export/tranzit fără risc.

10. Facilitarea exporturilor de volume mici, a vinzarilor on-line

Una din măsurile de a fi întreprinse la acest capitol ar fi modificarea Codului Vamal în vederea alinierii la prevederile Codului Vamal Comunitar (UE) întru implementarea procedurii de declarare vamală simplificată.

PROTECȚIA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

La moment există o serie de probleme legate de aplicarea cadrului legal privind protecția datelor cu caracter personal. După o analiză efectuată, constatăm că aplicarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal în condițiile actuale este destul de dificilă, fapt care necesită ajustarea cadrului legal existent. Aceasta deoarece cerințele actuale față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrare sunt exagerate, împovărătoare și contraproductive. Legislația actuală conține multe cerințe exagerate de ordin tehnic, organizațional etc., care sunt foarte dificil de implementat în practică pentru majoritatea companiilor (mici, mijlocii, mari) din Moldova, și care nu neapărat sunt necesare pentru o protecție satisfăcătoare a datelor personale. În practică, pe lângă faptul că mulți operatori de date cu caracter personal nu înțeleg cerințele stabilite, cheltuielile de implementare a acestora ar putea fi disproporționate în raport cu beneficiile pe care le pot aduce operatorilor, ceea ce, în final, ar putea duce la o implementare fragmentară. Astfel, se va ajunge la executarea parțială a prevederilor legale, iar, finalmente, vor avea de suferit atât persoanele fizice, ale căror date personale urmează să fie protejate, cât și agenții economici.

Asadar, la nivel de Guvern, propunem introducerea modificărilor în **HG 1123/2010** și **HG 296/2012**, care instituie cerințe nejustificate de împovărătoare față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal. Mai multe detalii despre problematica dată pot fi găsite în scrisoarea atasată.

[\(Avizul AmCham\)](#)

OCROTIREA SĂNĂȚĂȚII

11. Instituirea unor Reguli cu privire la activitatea de informare despre medicamente

„Regulile” vin să revigoreze situația alarmantă care este sistemul sanatației și anume fenomenul corupției care are loc atunci când reprezentanții companiilor farmaceutice (de proveniență indigenă și fără un Cod intern de etică impus obligatoriu) „motivează” medicii pentru a prescrie anumite preparate lor, prin bani oferiți în plic. Aceasta este o practică larg răspândită în Moldova și care, la ora actuală, nu este reglementată sub nici o formă. Aceasta practică afectează nu numai companiile care activează în mod etic și transparent pe piață, dar, în primul rând, cetățenii.

AmCham a elaborat deja proiectul „Regulilor” și l-a transmis spre examinare autorităților din domeniul sănătății.

12. Revizuirea prevederilor Ordinului 904 din 17.09.2012 al Ministrului Sănătății privind aprobarea listei produselor nerecomandate preșcolarilor și elevilor

AmCham salută dorința Guvernului de a crea acces copiilor la produse alimentare sănătoase, însă prevederile acestui Ordin impactează grav agenții economici care comercializează produse alimentare, dar și restaurantele/cafeenele/etc care au avut „nefericirea” să fie amplasate în raza de până la 100 de metri de la o instituție preșcolară sau școlară. Lista produselor interzise spre comercializare de către agenții economici care cad sub incidența prevederilor acestui Ordin este foarte consistentă și acoperă aproape 80 % de produse care de regulă sunt comercializate în magazine alimentare, **inclusiv oțet, muștar, piper și hrean care în mod normal nu sunt preferate de copii în calitate de snack în pauzele de masă**. Interzicerea comercializării produselor listate în Ordinul 904 ar putea duce la necesitatea închiderii afacerii pentru mai mulți agenți economici, ceea ce ar afecta și cetățenii de rând care au acces la produse alimentare datorită funcționării unor astfel de magazine, în special în cazul unor localități/sate mici unde e un număr redus de magazine, dar care la rândul lor ar putea să cadă sub incidența prevederilor Ordinului 904.

Este important de menționat că lista prevăzută în Ordinul 904 deși are un impact semnificativ de reglementare a activității de întreprinzător nu a fost consultată cu sectorul privat, așa cum este prevăzut în art. 8 al Legii 235 privind principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.